

BS USARB

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți

DACII

**1927 de ani de la nașterea lui DECEBAL,
REGE AL GETO-DACILOR (87-106 d.Hr.)**

„Era un popor brav acela care a impus tribut superbeii împărătese de marmură a lumii - Roma. Era un popor nobil acela a cărui cădere te împle de lacrimi, iar nu de disperare, iar a fi descendentul unui popor de eroi, plin de noblețe, de amor de patrie și libertate, a fi descendentul unui asemenea popor n-a fost și nu va fi rușine niciodată”.

M. Eminescu

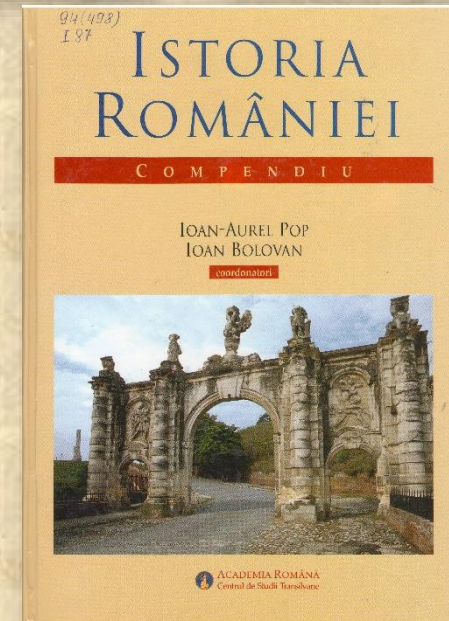
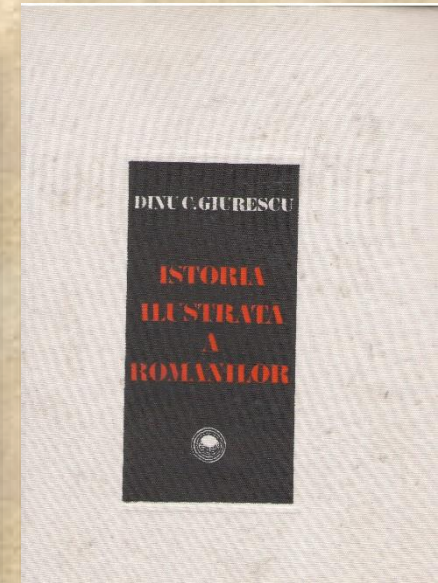
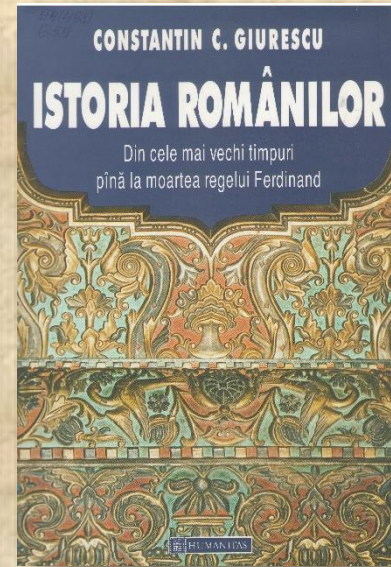
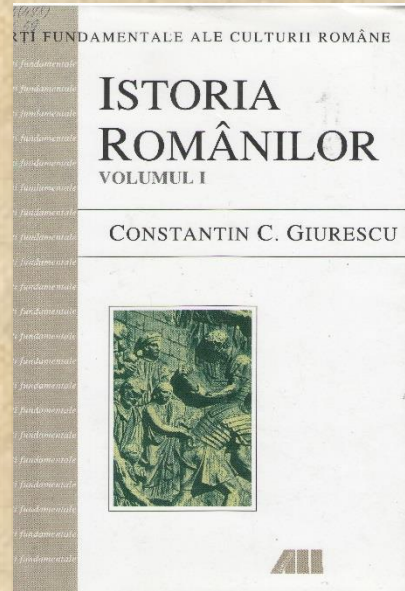
**„ Geto-dacii au fost un popor de elită al antichității, admirat pentru
dârzenia și vitejia lor în luptă, abilitatea în negocierile diplomatice și
disprețul lor în fața morții”.**

HERODOT

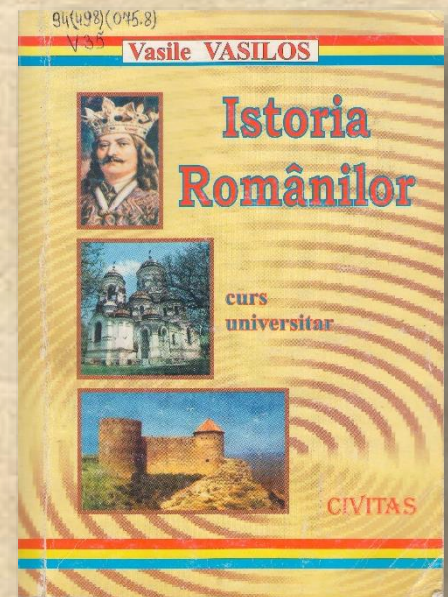
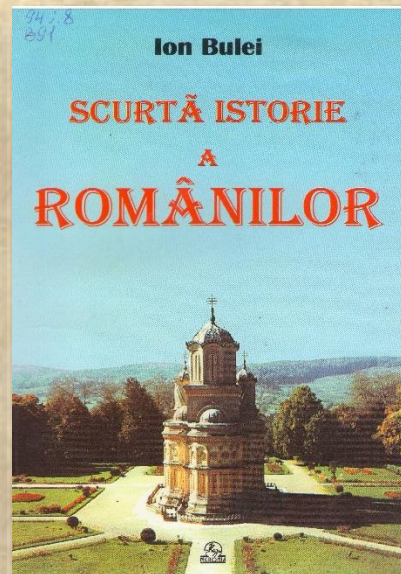
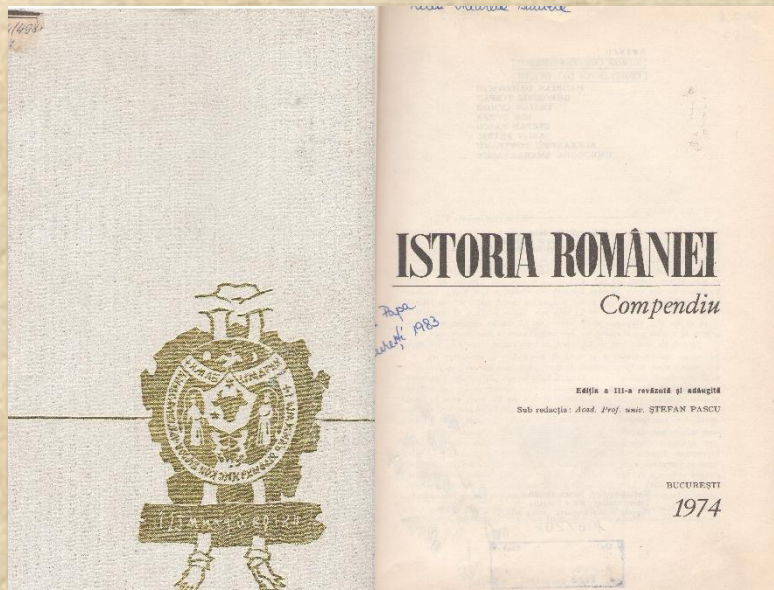
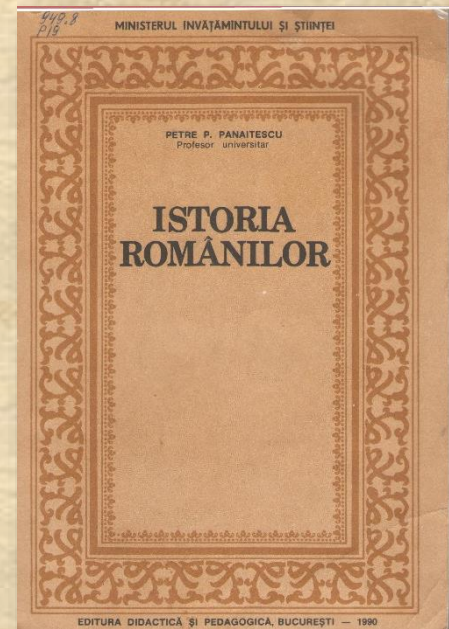
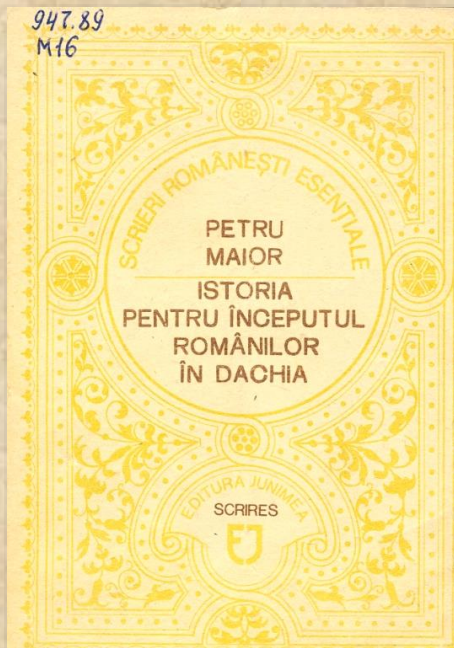
www.encyclopedia-dacica.ro

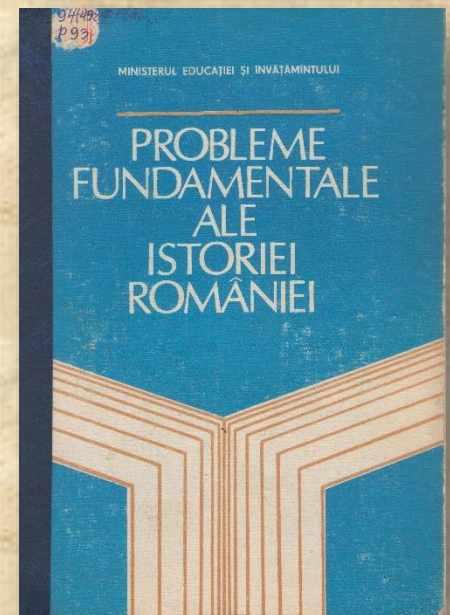
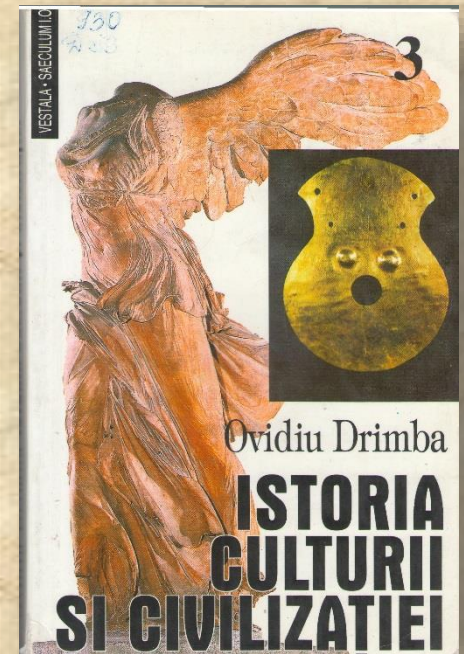
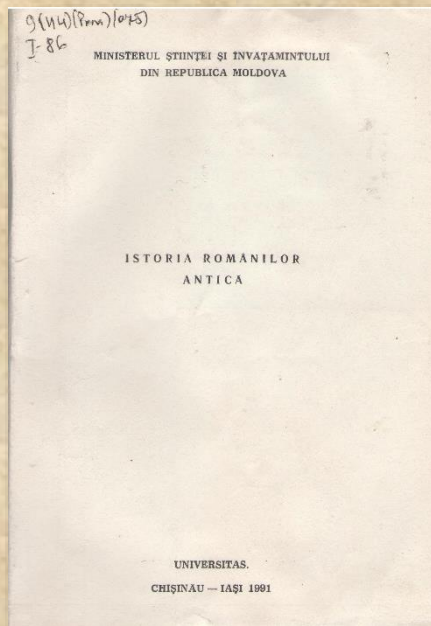
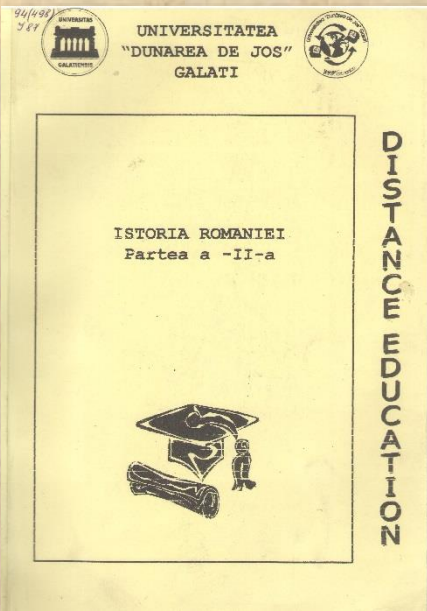
DACII : Originea și istoria

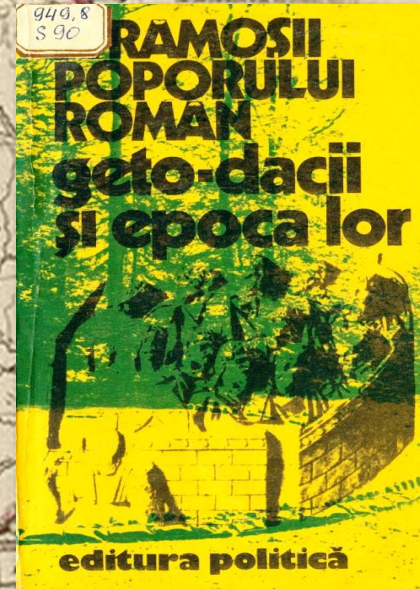
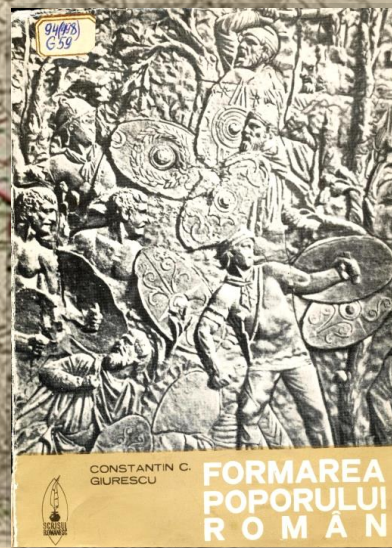
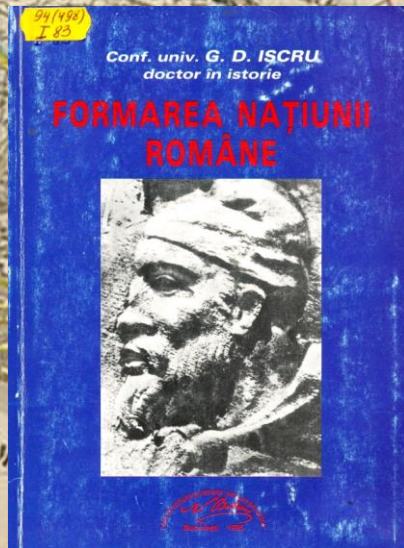
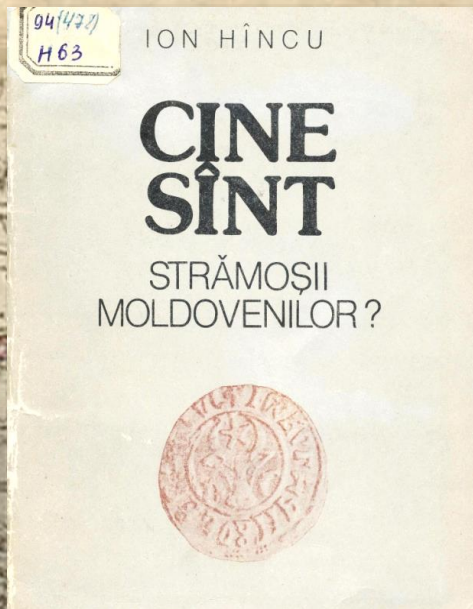

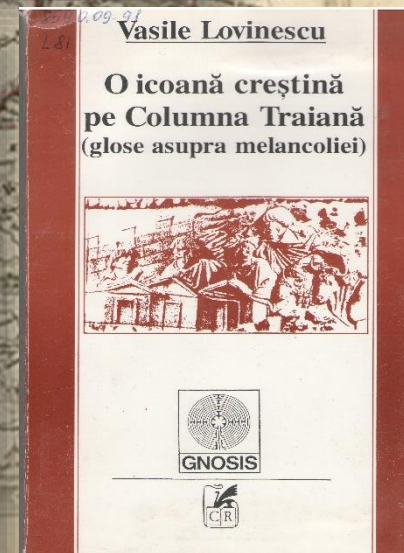
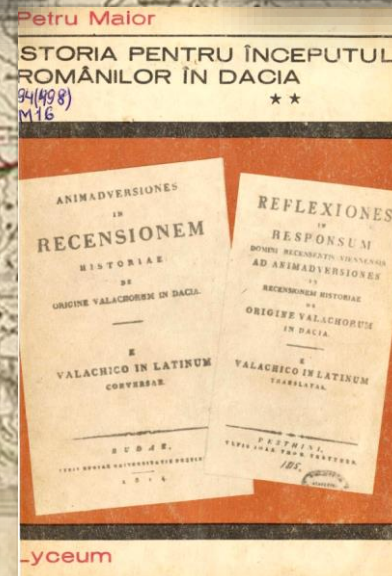
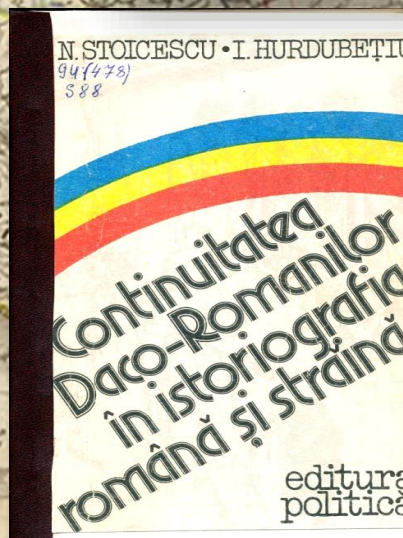
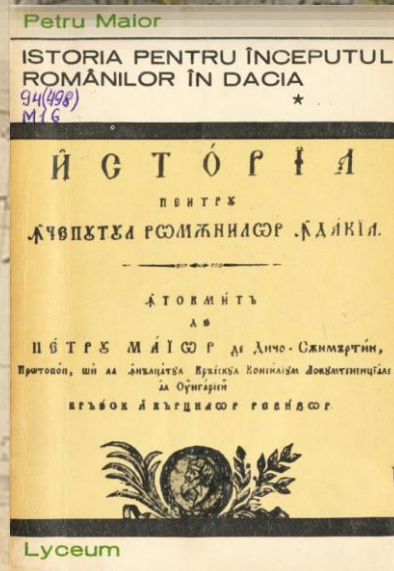
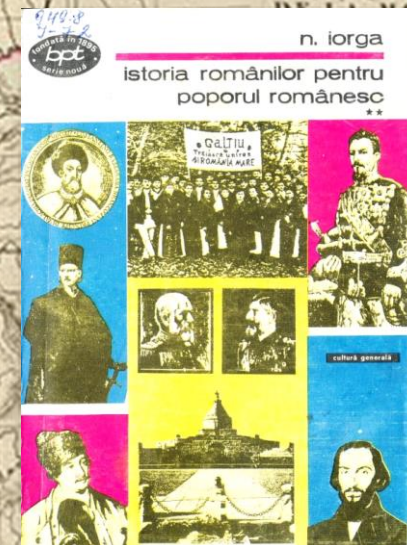

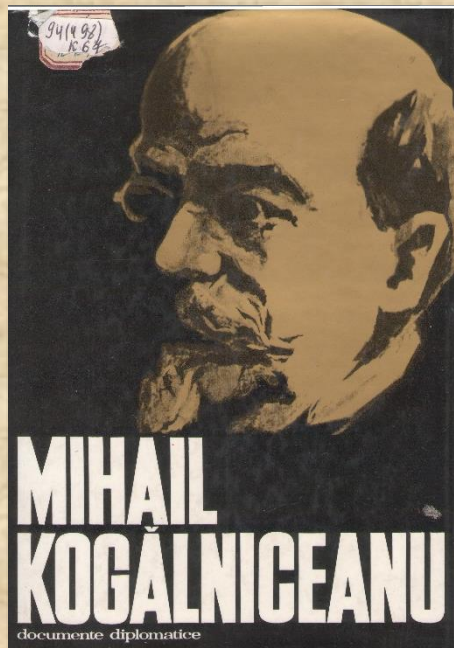
„Este vorba de un popor care prin strămoșii săi își are rădăcini de patru ori milenare, aceasta este mândria și aceasta este puterea noastră”.

Nicolae Iorga

Originea, firea și destinul neamului românesc în Enciclopedia României

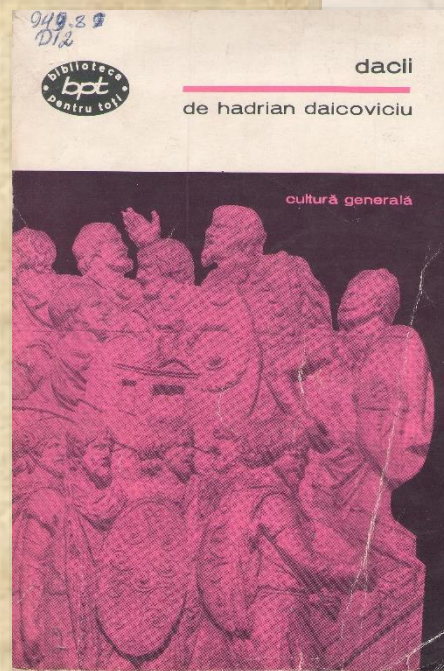
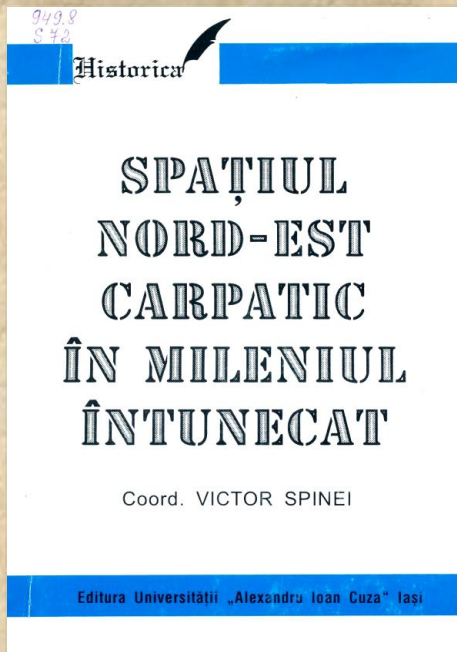
dacii

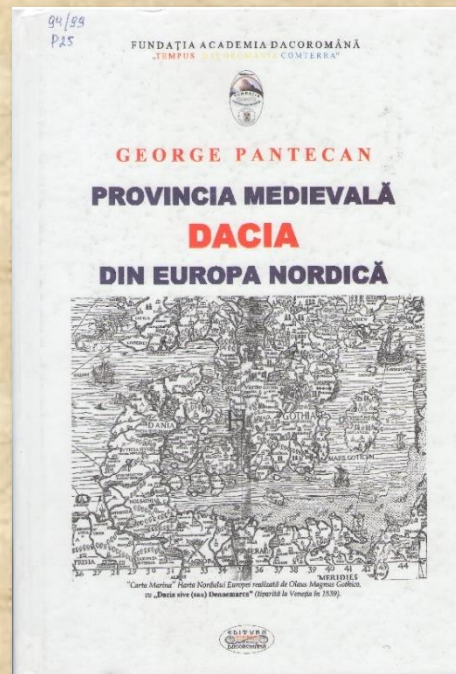
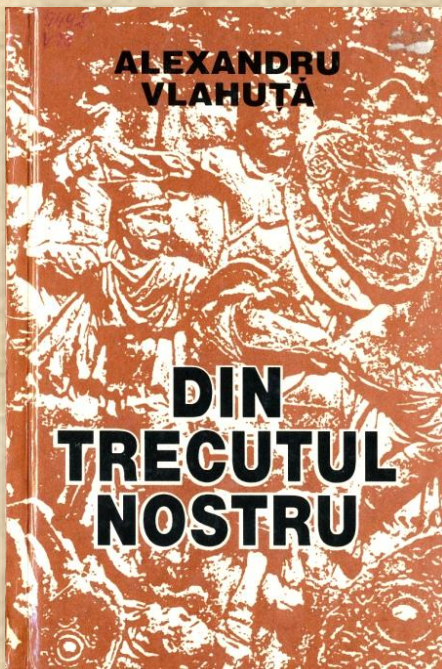
DECEBAL

«Ignor, dacă și cât s-a scris de către o critică preocupată de aberații literare în publicațiile zise de cultură, pe care le primesc, despre frumoasa carte de informație masivă, a nu știu cum să-i zic, a savantului sau artistului adânc, Hadrian Daicoviciu... Am călătorit prin manuscrisul imprimat al autorului, ca printr-o vale de flori, adieri și răcoare, și, ca să mă bucur, am pătruns într-însa cu o crizantemă trandafirie, smulsă din grădina lui fermecătoare... Din emoție în emoție, am simțit de câteva ori o lacrimă căzându-mi pe cite o filă. O să mă duc, de m-ar lăsa puterile, la Orăștie să plîng la zidurile ei. Un nou univers mi s-a deschis fulgerător. Mi-aș permite să spui că sint un om fericit, între constelații și balsamuri.»

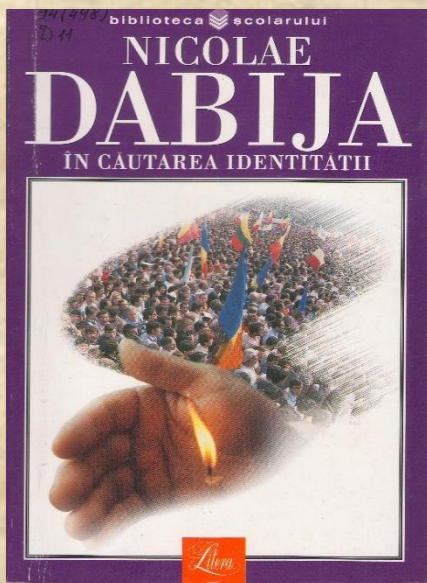
TUDOR ARGHEZI, 7 aprilie 1966

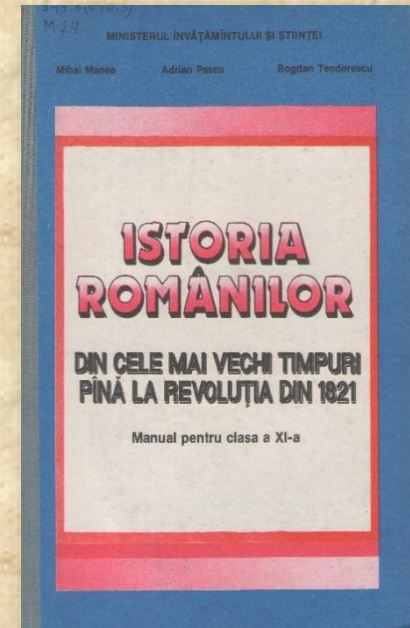

Carte din colecția personală a Domnului Mircea Druc, ex-prim-ministrul Republicii Moldova în perioada 1990-1991. Donație Bibliotecii Științifice prin intermediul Fundației „Regina Elena”. Colecția Mircea Druc cuprinde 285 documente din domeniile: *filosofie, științe sociale, politică, economie, limbă, literatură, istorie* și publicații periodice în limbile română, engleză, franceză, latină, spaniolă care este localizată în sala de împrumut nr.1 Documente Științifice și Beletristică.

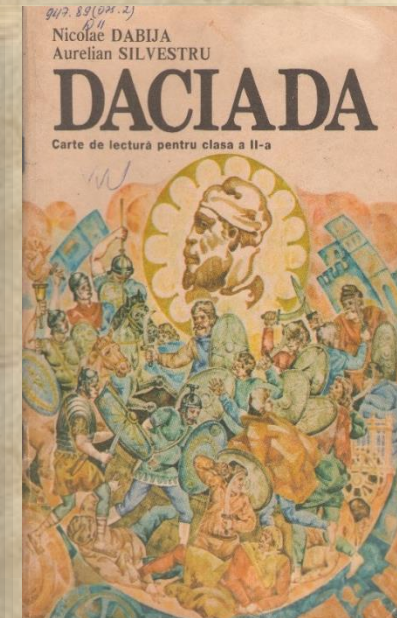
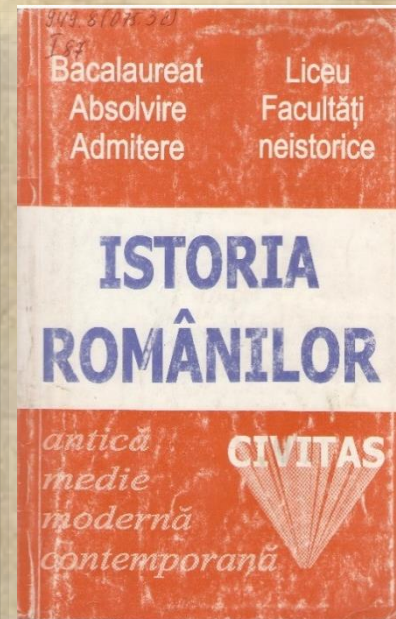
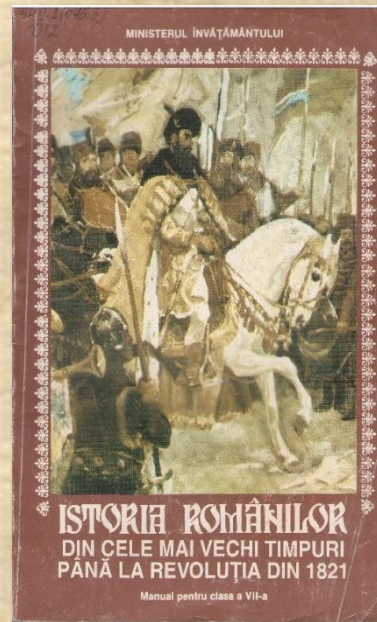

<http://libruniv.usarb.md/>

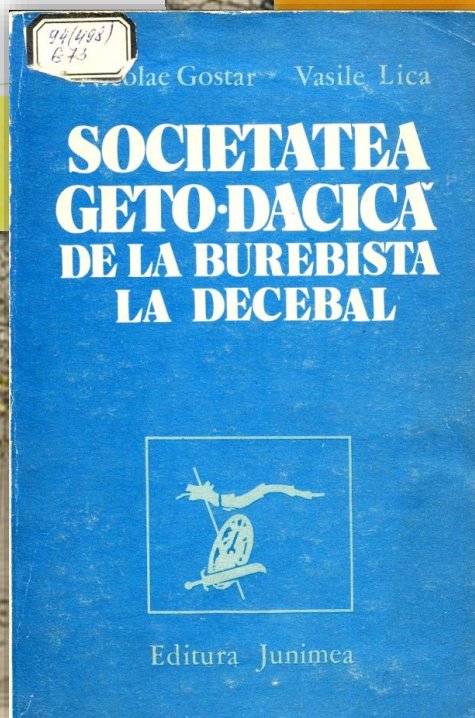
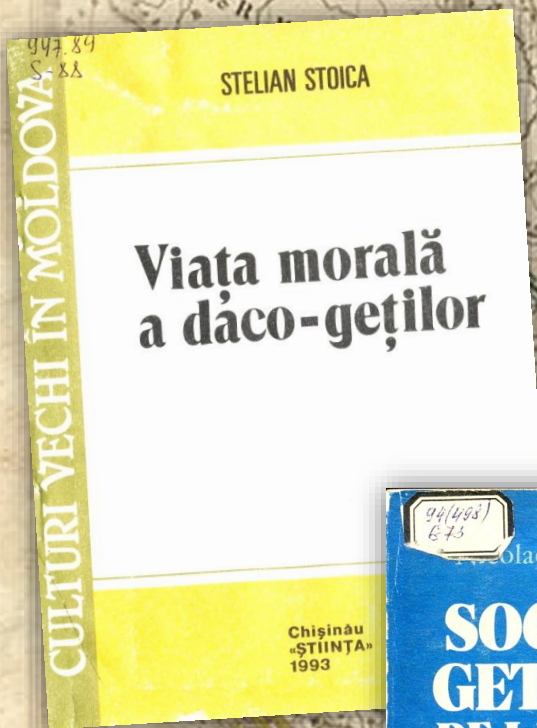

<https://ceicunoi.wordpress.com/2013/10/07/adevarul-despre-originea-poporului-roman-studiu-paleogenetica-romano-german-romanii-sunt-traco-geto-daci-nu-latinizati-de-romani-cum-erau-dacii->

DACII : Spiritualitate și cultură

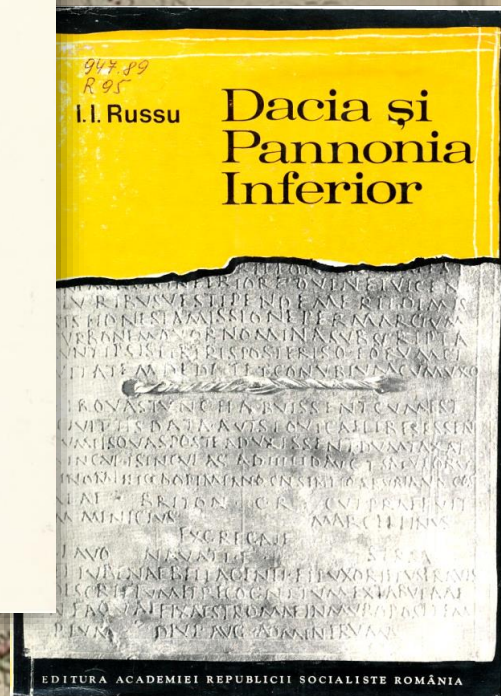
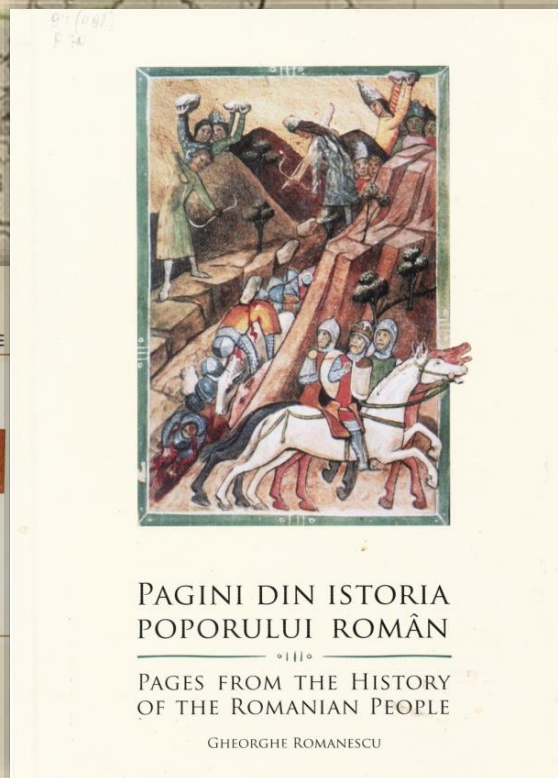
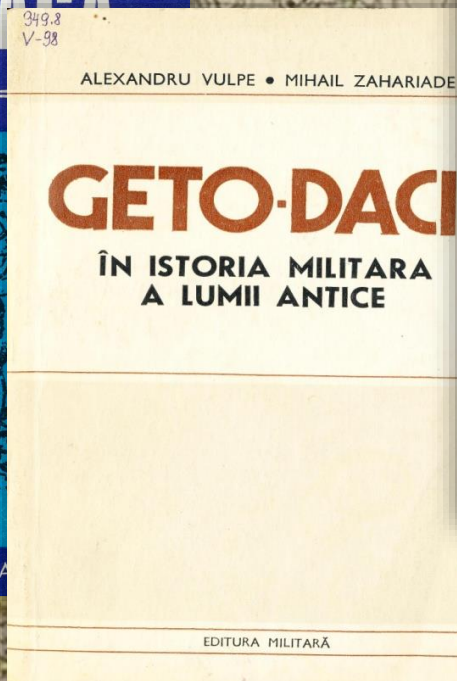
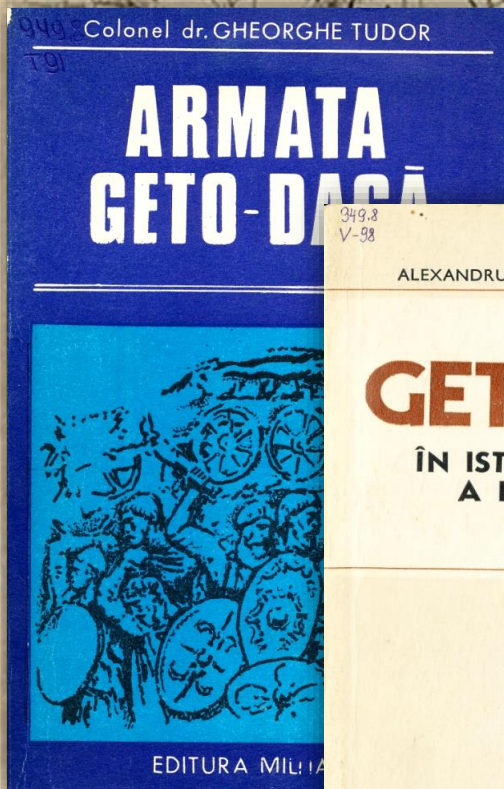
„Ceea ce se poate afirma însă de pe acum și nu va suferi niciodată o desmințire, e faptul că daco-geții au creat o cultură spirituală demnă de splendida lor civilizație materială”.

H. Daicoviciu

www.enciclopedia-dacica.ro

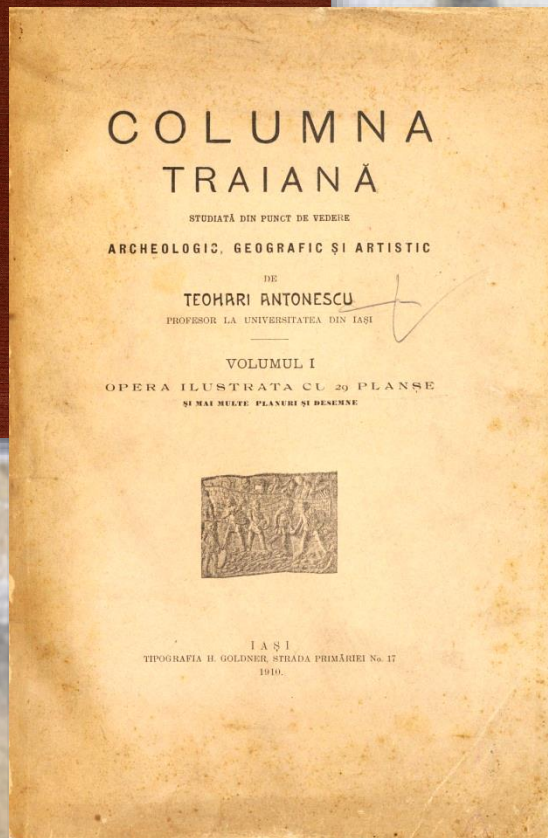
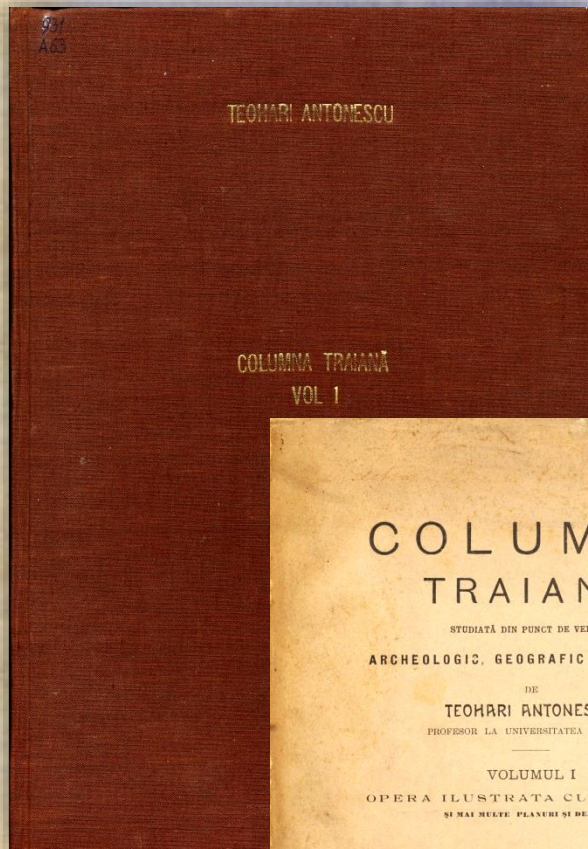
DACII : Fenomenul militar

„ ...Puțin a lipsit ca Roma, sfîșiată de lupte interne, să fie nimicită de către daci și etiopieni : aceștia sunt de temut prin flota lor, iar aceia [dicii] se pricep mai bine decît toți la aruncarea săgeții.”

Horățiu, (65 î.Hr – 8 î.Hr), Ode

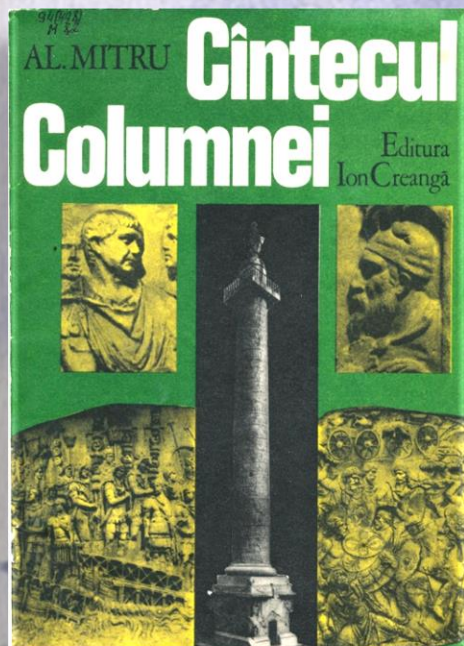

„...Pe Columnă, acolo, lângă Tibru, ca și pe Tropaeum Traiani, aici lângă Danubiu, reliefuri zguduitoare slăvesc pentru milenii încrâncenările care au bătuit anii 101-102 și 105-106. Pentru romani victorioase, pentru daci glorioase, ele apar acum, în lumina timpului scurs, ca niște vechi urme de răni vindecate, ca niște sfinte cicatrice de piatră”

Cicerone Theodorescu în *Idele lui August, 117*

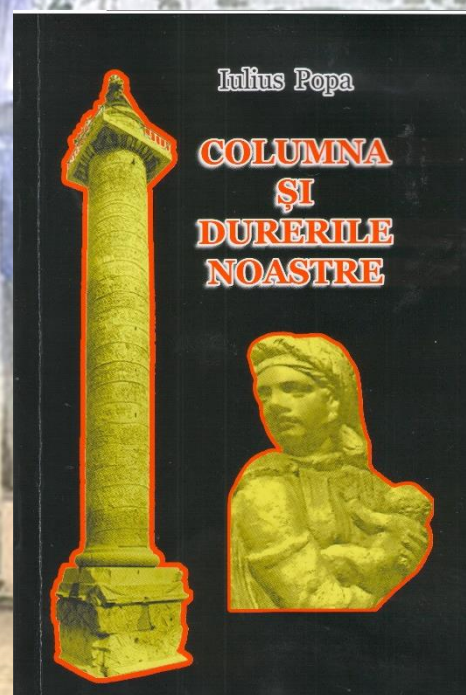
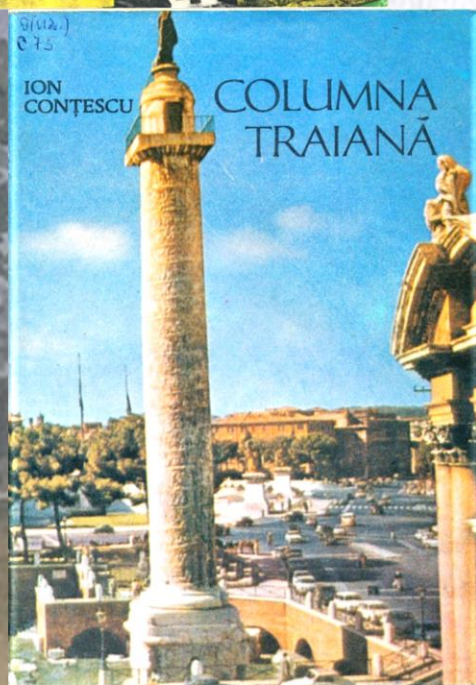
Columna Traiana (113-2013) -1901 ani de la inaugurare

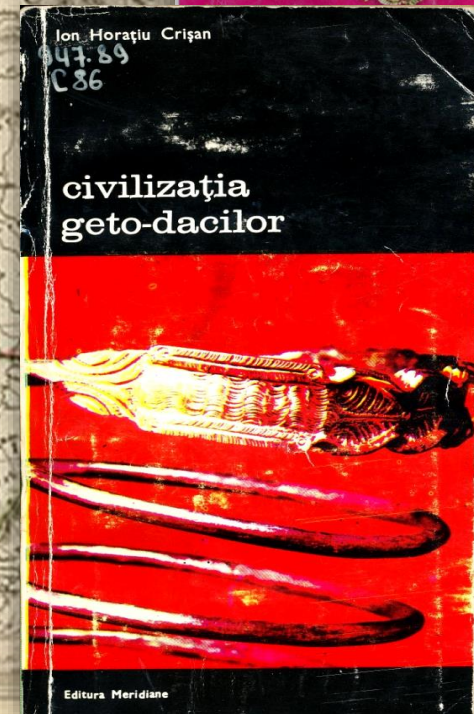
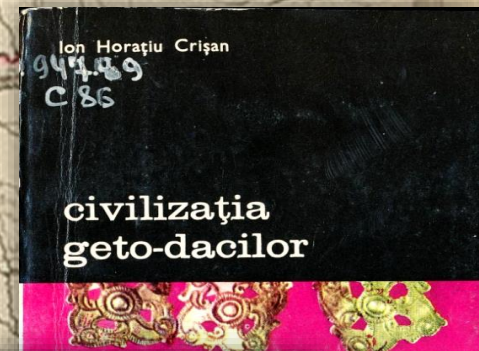
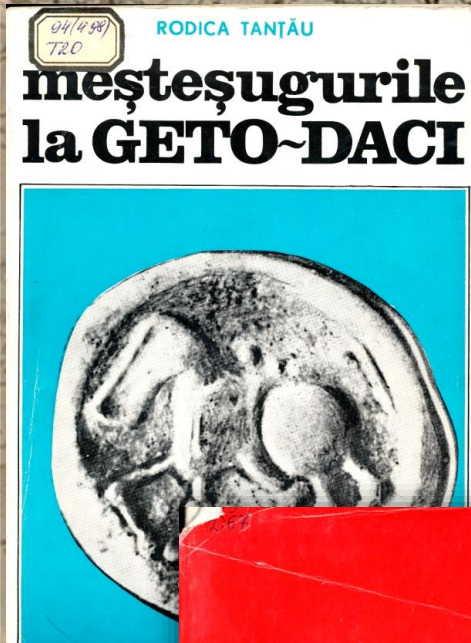
Lui Decebal columnă, căci merită columnă,
Rivală și alături de cea a lui Traian.
În cosmos e columna lui Decebal înfiptă,
Trăind destinul veșnic al calului troian.
Adrian Păunescu

<http://adevaruldespredaci.ro/regele-decebal-in-creatia-poetica-romaneasca>

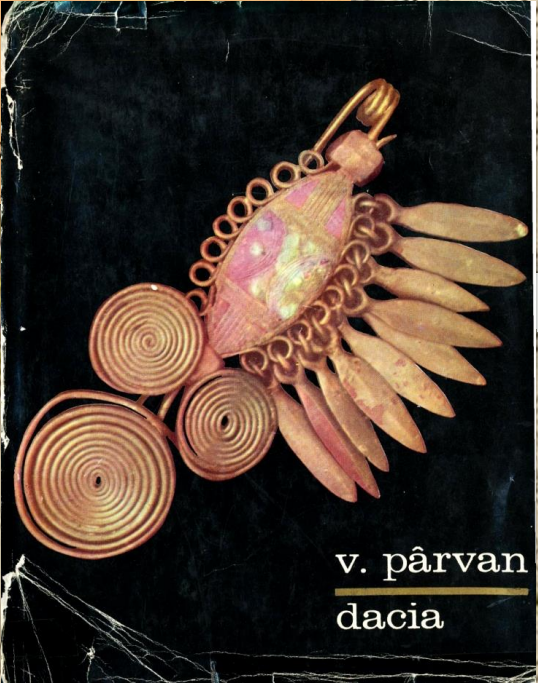
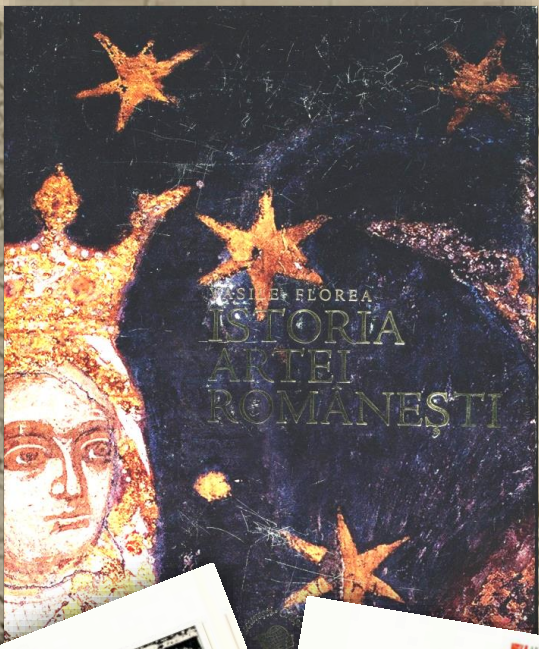
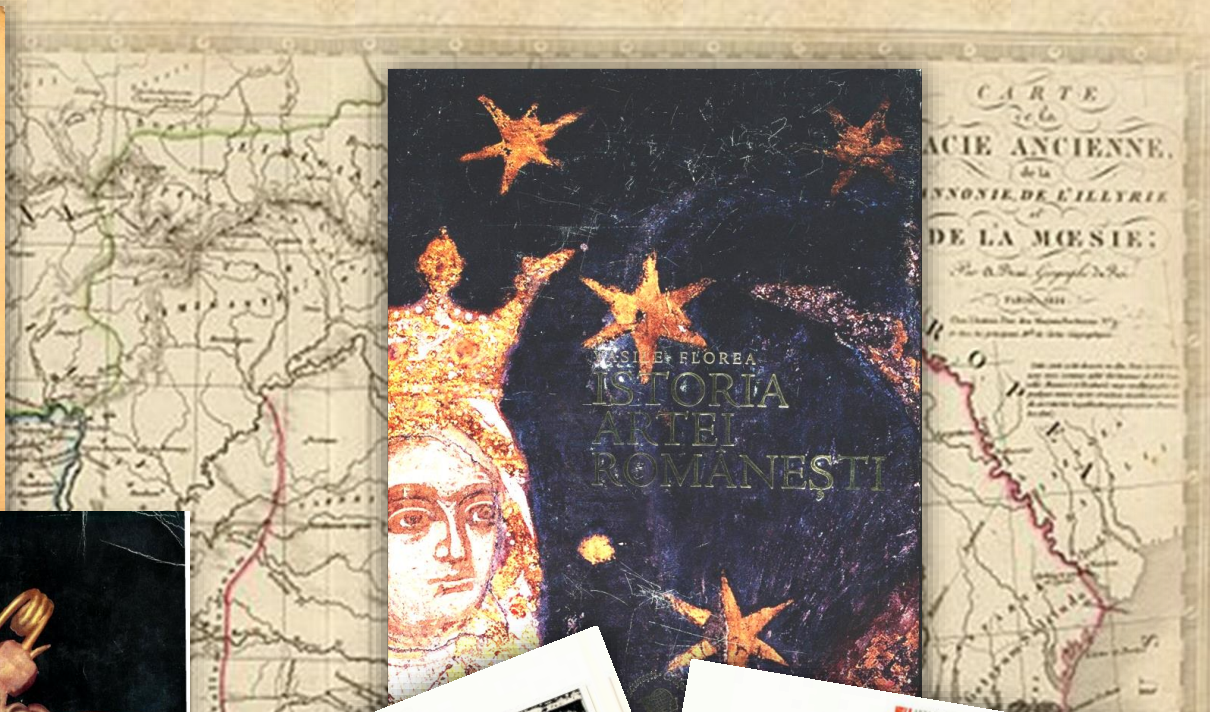
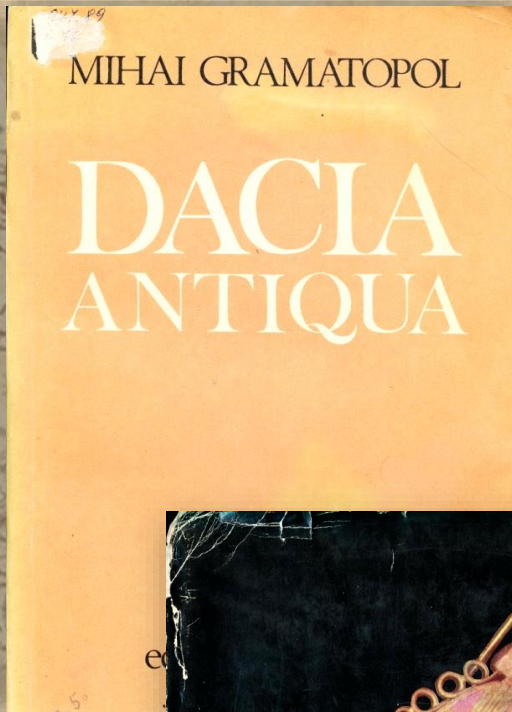

DACII : Civilizație și cultură

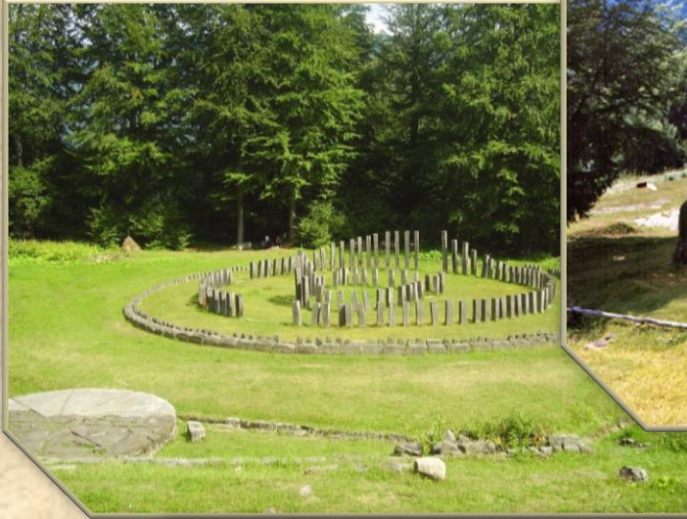

Fortărețele dacice din Munții Orăștie

Bijuterii ale României în Patrimoniul UNESCO

Decebal – spiritul dîrz al dacilor

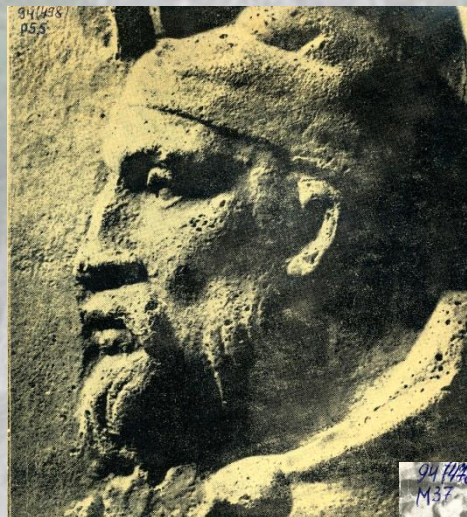
Strateg desăvîrșit, diplomat iscusit, conducător înțelept

**REGELE LUPILOR,
DECEBAL**

Din veacuri vine spre noi.
Regele Lupilor Decebal,
Întrupare a marilor eroi,
Înaintează pe mărețul său
cal.

Însoțit de o aureolă solară,
Impunător cu brațul deschis,
Se ridică cu piciorul în scară,
Protejat de însuși Zamolxis.

Urmat de puternica-i armată,
Pe care a condus-o ani și
ani,
De munți și codri încadrată,
Înfruntându-i pe romani.
Mihai Leonte, poet român

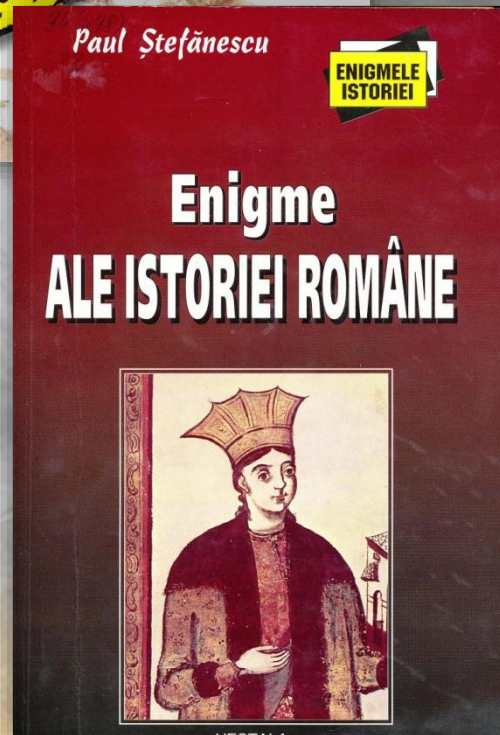
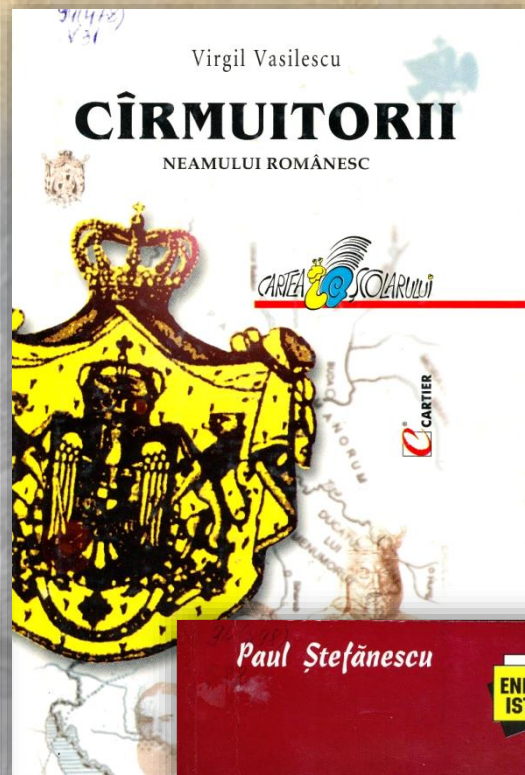
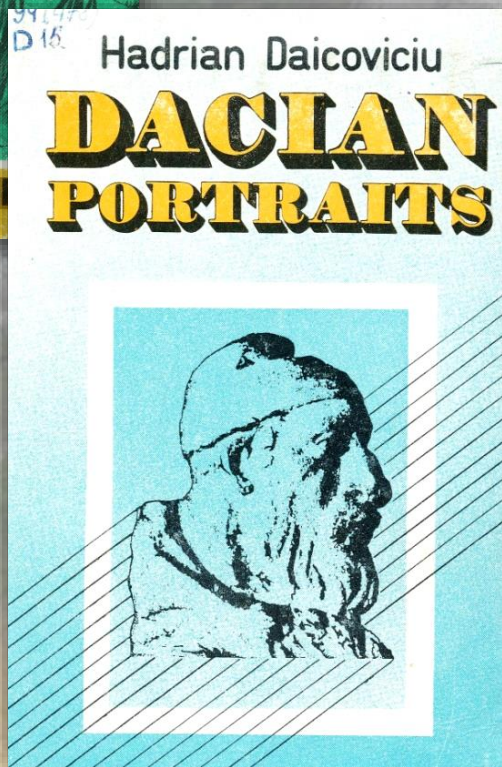
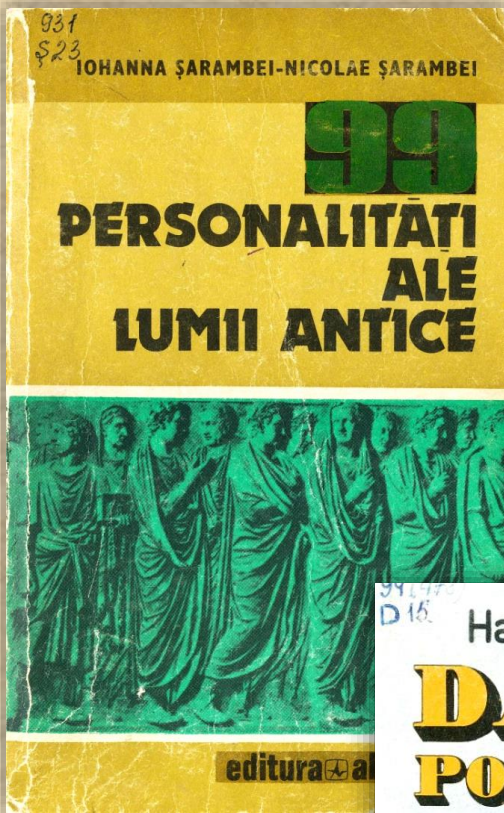

DECEBAL
REGELE DACILOR

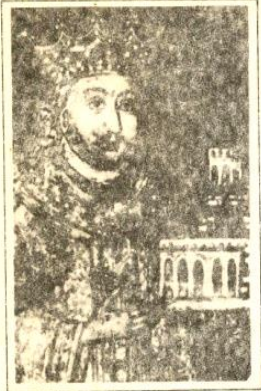

DECEBALUS REX
DRAGAN FECIT

POVESTEA NEAMULUI NOSTRU

SCRISĂ
PE ÎNTELESUL TUTUROR
DE FLORIAN CRISTESCU

ÎN CINSTEA VOINICILOR
CARE AU BIRUIT PE DUȘMAN
LA JIU, LA MĂRĂȘTI
ȘI LA MĂRĂȘEȘTI

Decebal către popor

Viața asta-i bun pierdut
Când n-o trăiești cum ai fi
vrut!

Și-acum ar vrea un neam
călău

S-arunce jug în gâtul tău:
E rău destul că ne-am născut,
Mai vrem și-al doilea rău?

Din zei de-am fi scoborâtori,
C-o moarte tot suntem datori!
Totuna e dac-ai murit
Flăcău ori moș îngârbovit;
Dar nu-i totuna leu să mori
Ori câne-nlănțuit...

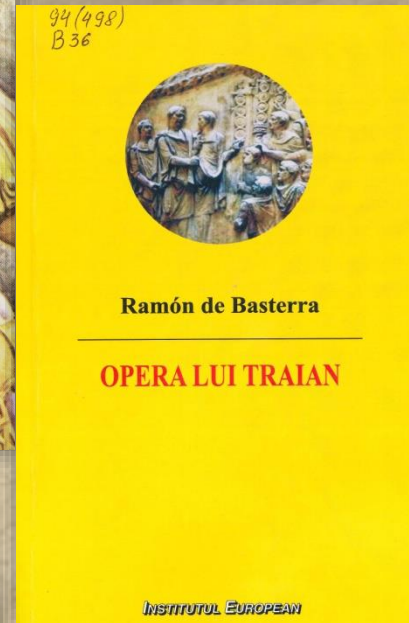
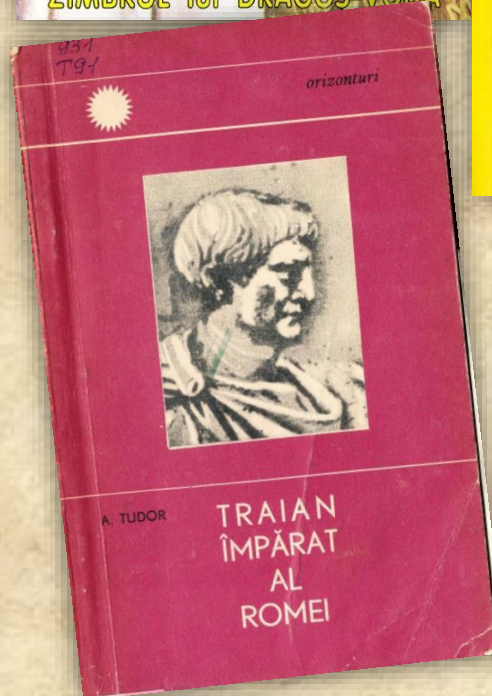
George Coșbuc

Decebal și Traian

[Decebal] Era foarte priceput in ale razboiului... Abil în a intinde curse, era viteaz în luptă, știind a se folosi cu dibacie de o victorie și a scăpa cu bine dintr-o înfrangere, pentru care lucruri el a fost mult timp, pentru romani un potrivnic de temut.
Dio Cassius

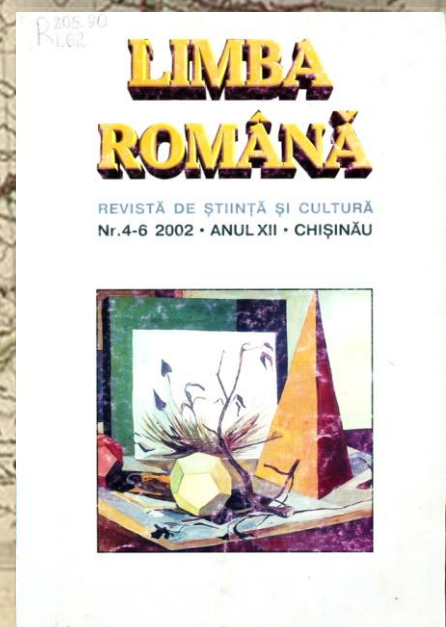
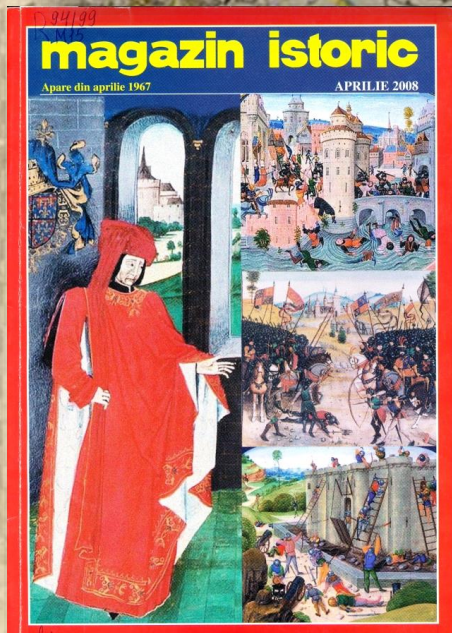
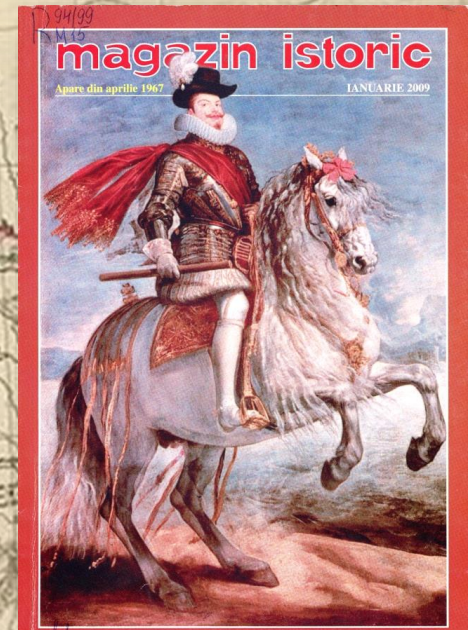
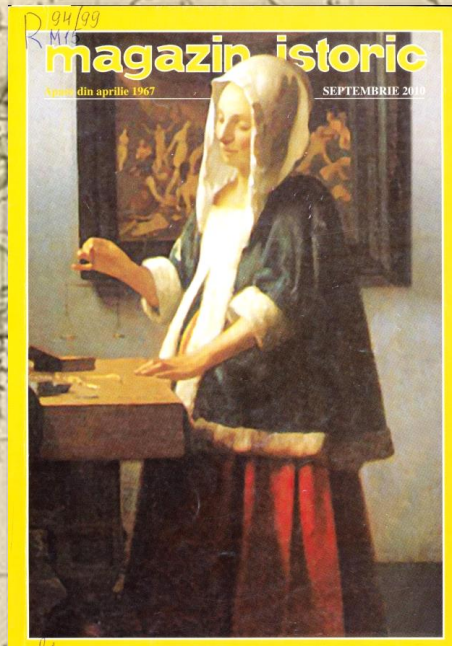
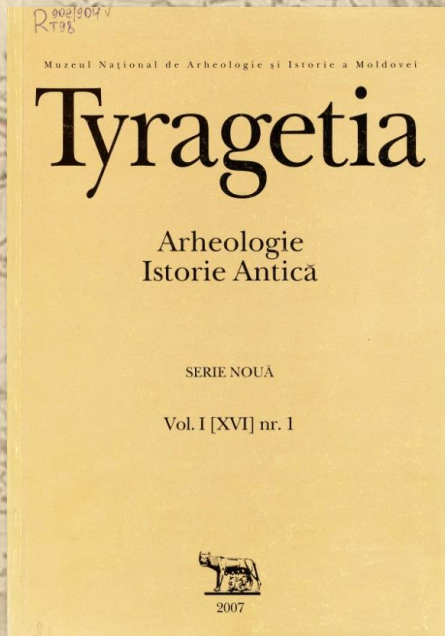
[Traian] Era soldat ca și tatăl său, un soldat ajuns general și atîta tot. Și fost general, fost guvernator de provoncie, ajuns împărat, el rămînea încă tot omul din popor...
V. Pârvan

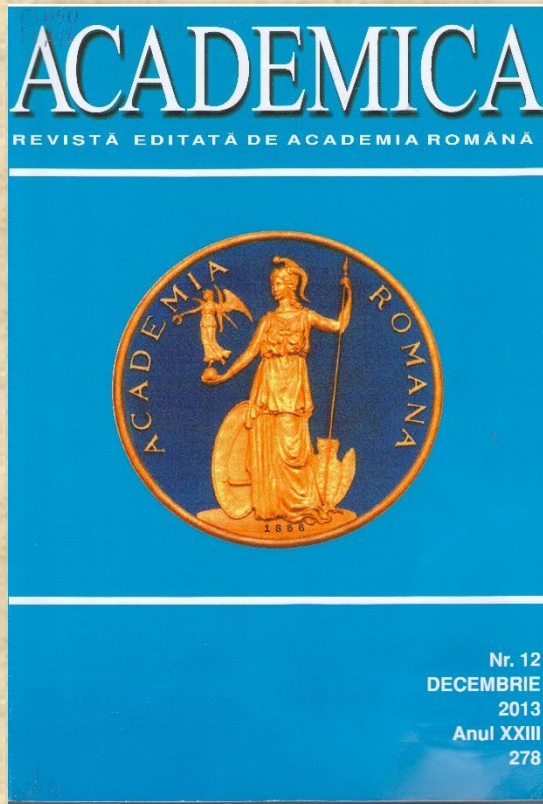
<http://www.dacia.co.ro/>

ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

Columna Traiana a fost inaugurată la 12 mai 113 - operă a celebrului arhitect Apollodor din Damasc. În anul 2013, s-au împlinit 1900 de ani de la inaugurarea Columnei.

Aniversări

Columna Traiana 113–2013

Constantin C. Petolescu*

*Columna*¹, monument ridicat la Roma, în forul împăratului Traian, a fost inaugurată la 12 mai 113², fiind, ca și forul care o adăpostește, opera celebrului arhitect Apollodor din Damasc³. Forul se compunea dintr-o mare piață (116 m lungime, 95 m lățime), încadrată de portice și dominată de statuia equestă a lui Traian. Pe latura de nord, piața era închisă de *Basilica Ulpia*, în spatele ei se afla *Columna Graeca* (figura 1), flancată de două edificii – *Bibliotheca Graeca* și *Bibliotheca Latina*. Înălțimea coloanei, fără statuie, este de 29,83 m. Deasupra unui soclu paralelipipedic cu latura de 5,48 m și înălțimea de 5,37 m și a unei plinte în formă de cunună de laur înaltă de 1,68 m, se ridică fuzul coloanei, înalt de 26,62 m, format din 18 tambure (dintre care 17 inopodobile cu reliefuri) din marmură de Carrara, un capitel doric de 1,48 m și o bază cilindrică având rol de suport al statuii împăratului de 4,66 m. Baza (plinta), fuzul și capitelul măsoară împreună 29,78 m, ceea ce echivalează cu 100 picioare romane; de aceea, a fost denumit și *Columna centenaria*. Diametrul la bază este de 3,83 m, scăzând ușor până la vârf, unde măsoară 3,66 m; dimpotrivă, lățimea panglicii de reliefuri crește treptat, dinspre bază în sus, de la 0,89 la 1,25 m (și odată cu acestea, înălțimea figurilor sculptate, pentru a putea fi văzute de jos). Banda sculptată se întinde pe o lungime de 200 m și reprezintă 124 de episoade din războiul dacic, în care apar circa 2500 de figuri. Soclul este strâpns de o poartă care dă într-un vestibul, de unde pornește o scară interioară în spirală (luminat de 43 de fîcîraștruci), ducând spre vârful *Columnei*. În vârful acesteia se afla inițial o acvilă, așa cum apare pe o monedă; după moartea împăratului, urma de aur cu cenusa i-a fost depusă într-o încăpere de la baza *Columnei*, iar statuia ridicată în vârful acesteia, după cum relatează un izvor (Pseudo-Aurelius Victor, *Epitome de Caesaribus*, XIII, 11: *huitus...cineres relati Romam humatigue Traiani foro sub eius columna, et imago superposita*).

Deasupra intrării se vede inscripția susținută de două Victoriî:

*Prof. dr., Institutul de Arheologie „Vasile Părvu”

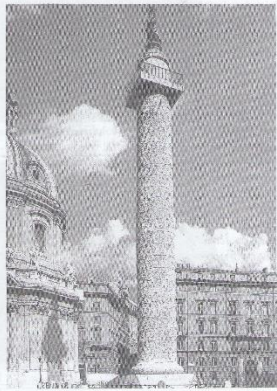

Fig. 1. Columna lui Traian, Roma

*Senatus populusque Romanus
Imperatoris Caesaris divi Nervae filio
Nervae Traiano Augusto Germanico
Dacica pontifici maximo tribuniciae
potestate XVII imperatoris
VI co(n)su(l)u VI p(at)ri) p(at)riae
ad declarandum quantae utilitatis
mons et locus tantis operibus suis egestes*

Traducere: „Senatul și poporul roman (au ridicat acest monument) împăratului Caesar Nerva Traian Augustus, fiul lui Nerva cel trecut între zeci, învingătorul germanilor, învingătorul dacilor, mare pontif, investit pentru a 17-a oară cu puterea tribuniciană, având șase salutații imperiale, consul pentru a șasea oară, părinte al patriei, spre a arăta că de înalt a fost muntele și locul săpat cu eforturi atât de mari”.

ACADEMICA

REVISTĂ DE ȘTIINȚĂ, CULTURĂ ȘI ARTĂ
EDITATĂ DE ACADEMIA ROMÂNĂ

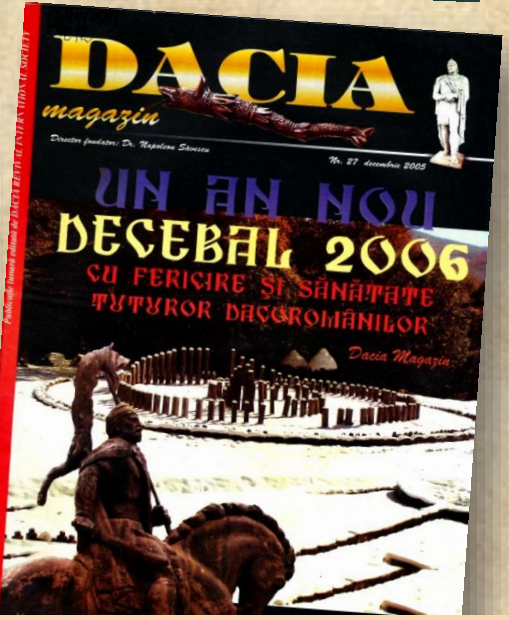
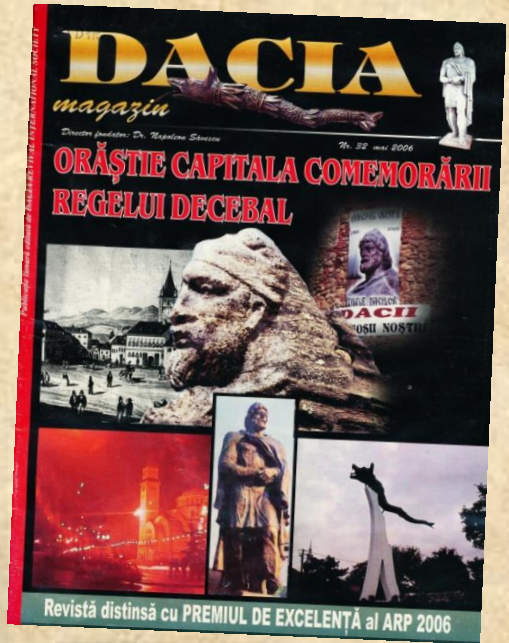
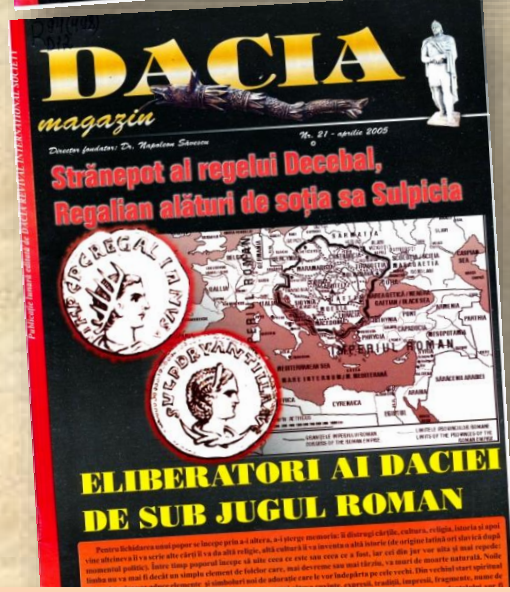
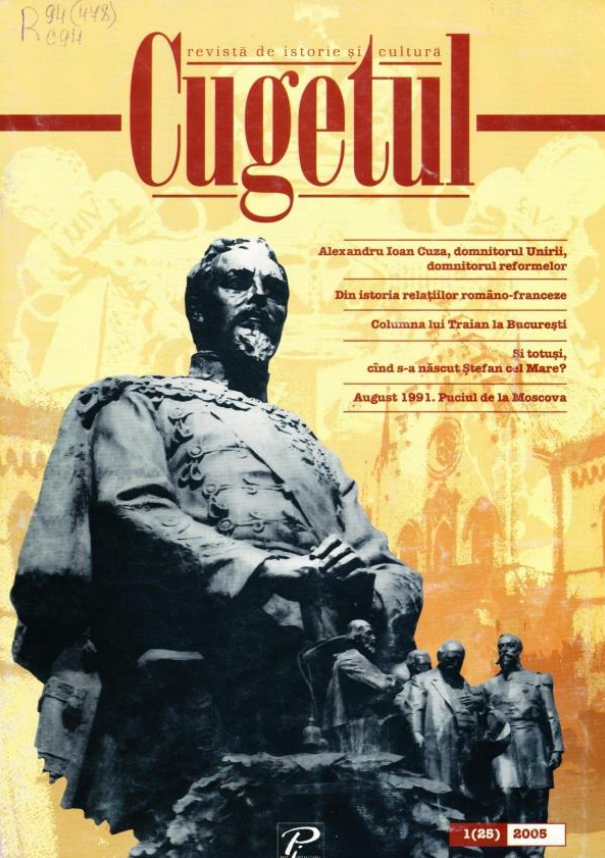
DIN SUMAR

- L'Académie Roumaine et l'Institut de France
- L'Institut de France et l'Académie Roumaine – évocations historiques ● La France et la Constitution de la Roumanie moderne ● La francophonie est une famille spirituelle ● Rencontres roumaines-françaises dans l'espace de l'historiographie ● L'Ecole Française ● Academia Română, reper intelectual și moral al națiunii ● 140 de ani de la înființarea Academiei Române. Mesaje de felicitare ● Darea de seamă a Academiei Române pe anii 2002-2006 ● Opera lui Nicholas Georgescu-Roegen și discuții în jurul ei ● Nicholas Georgescu-Roegen și principiile alegerii binare ● Discurs istoric și ego-istorie ● Al. Zub readeuce istoriografia românească în spațiul universalității ● Gramatica academică a limbii române

SERIE NOUĂ

Nr. 48-49
Martie - Aprilie
2006
Anul XVI
185-186

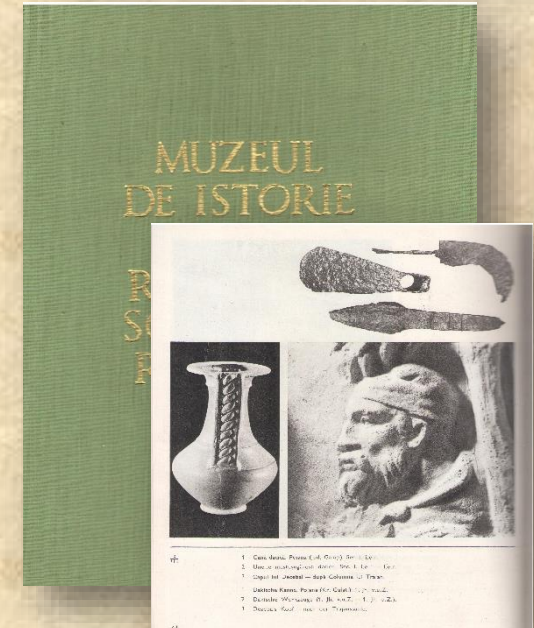
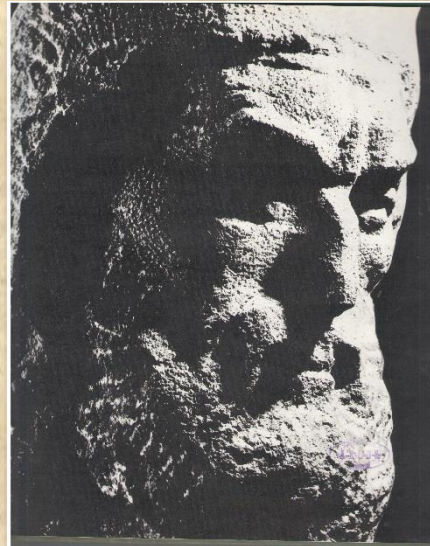
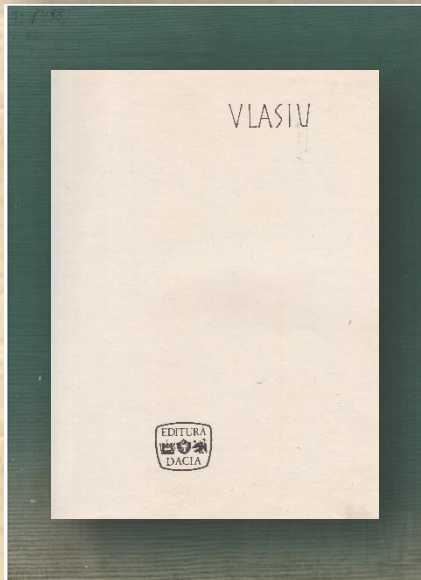
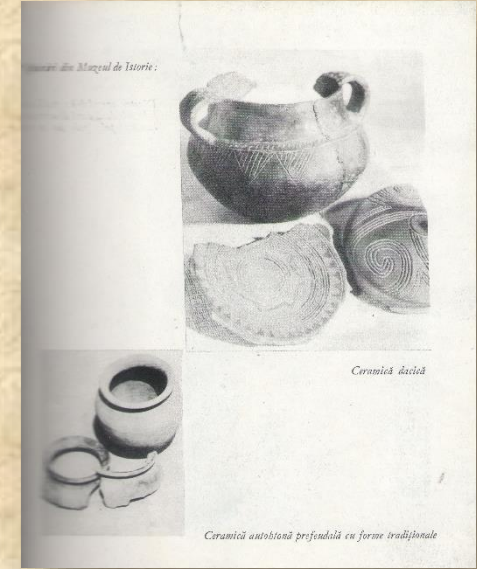

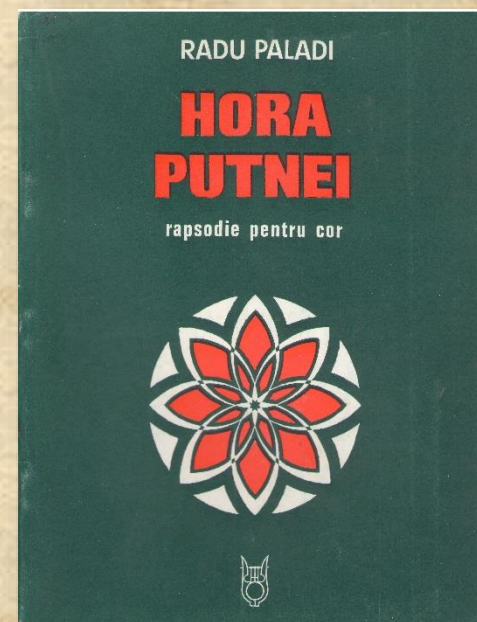
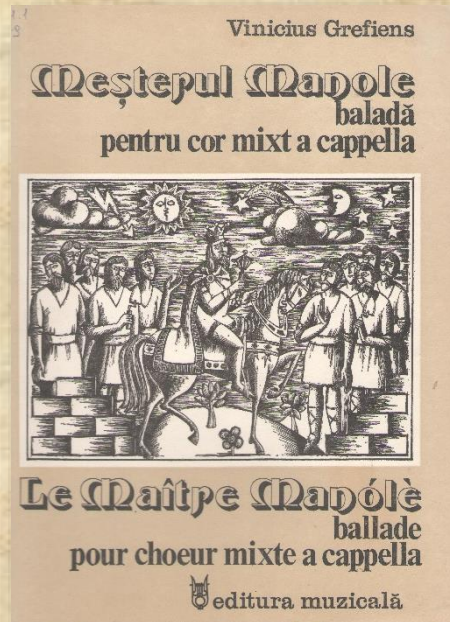
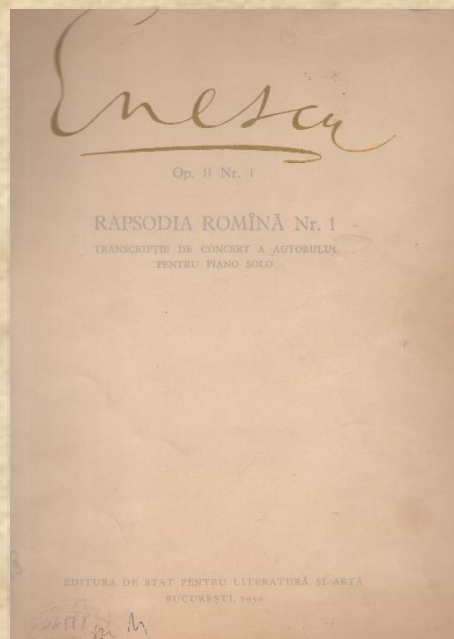
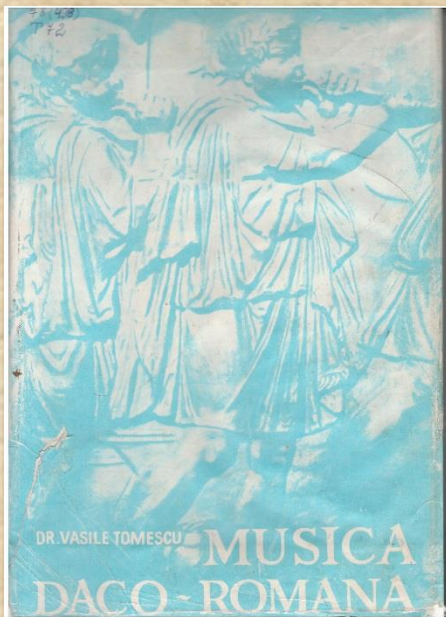
DACIA MAGAZIN – 11 ANI DE EXISTENȚĂ (2003 – 2014)

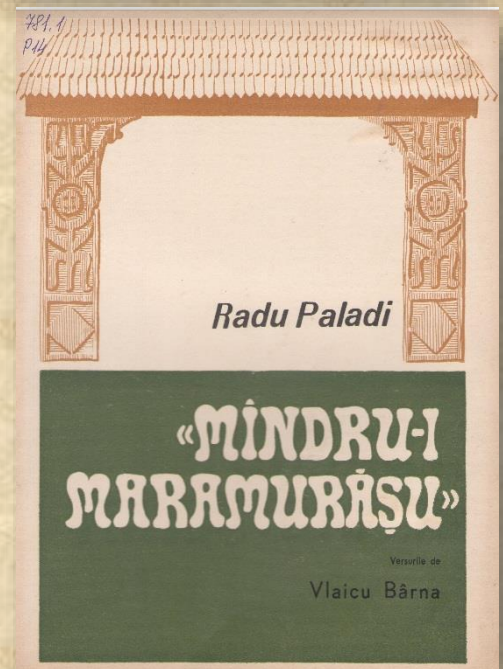
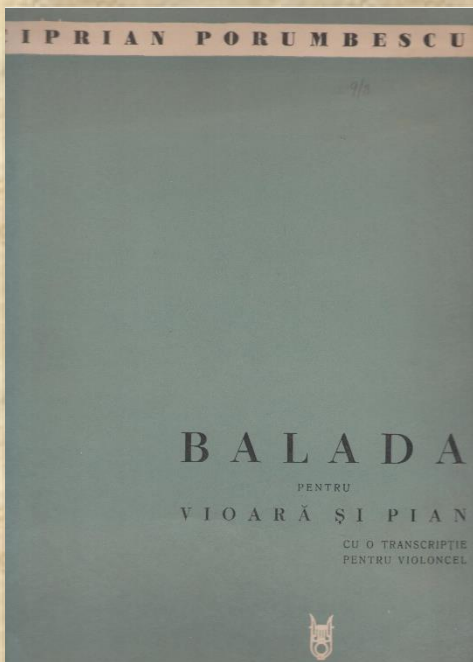
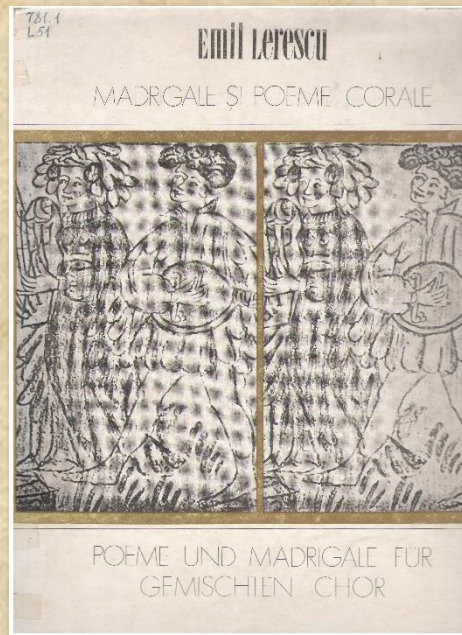
DACII ÎN ARTE

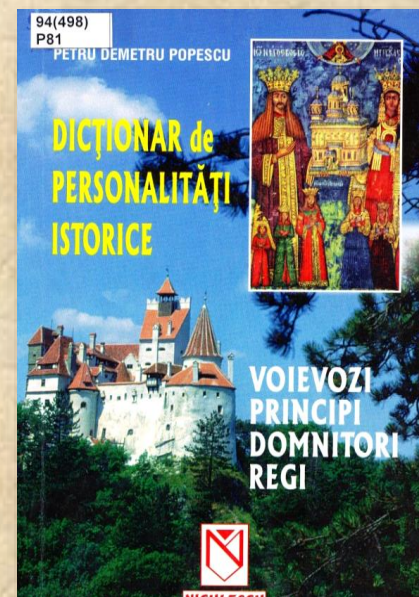
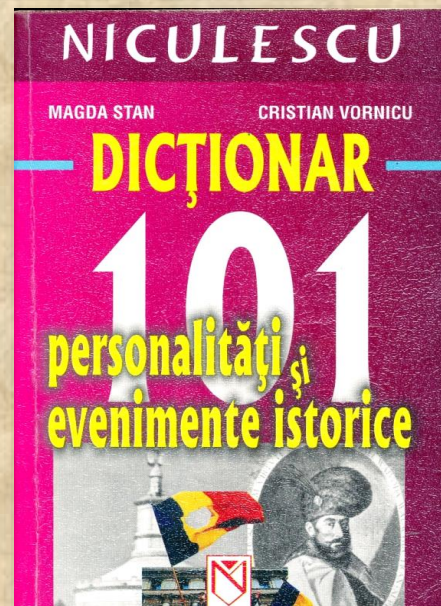
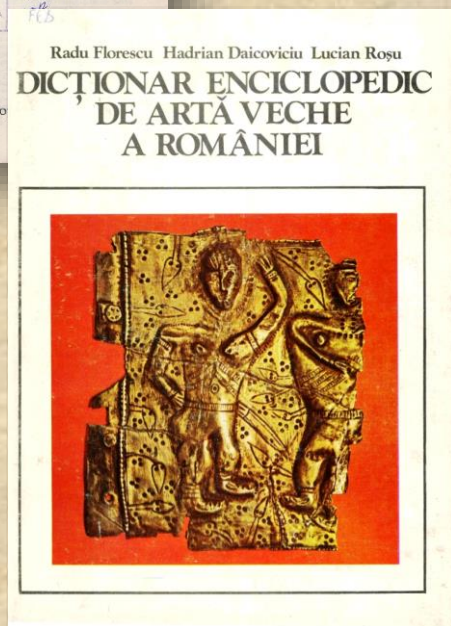
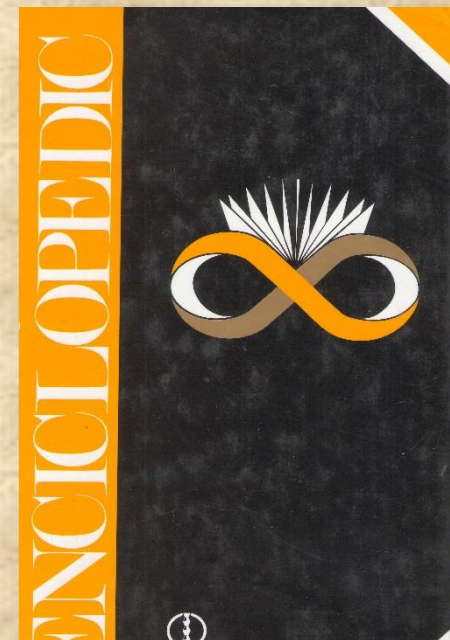
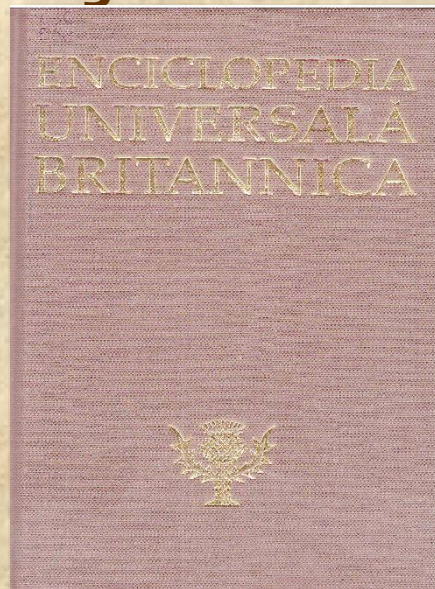
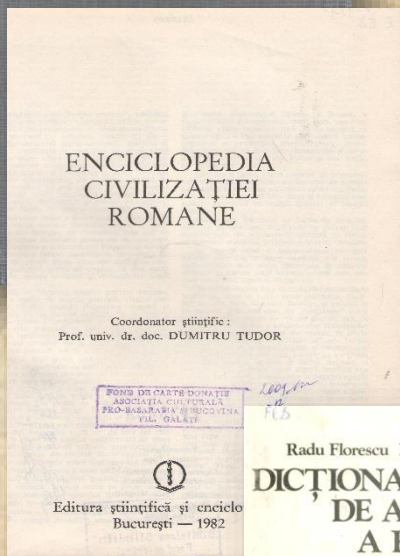
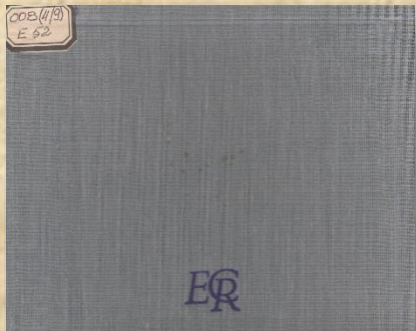

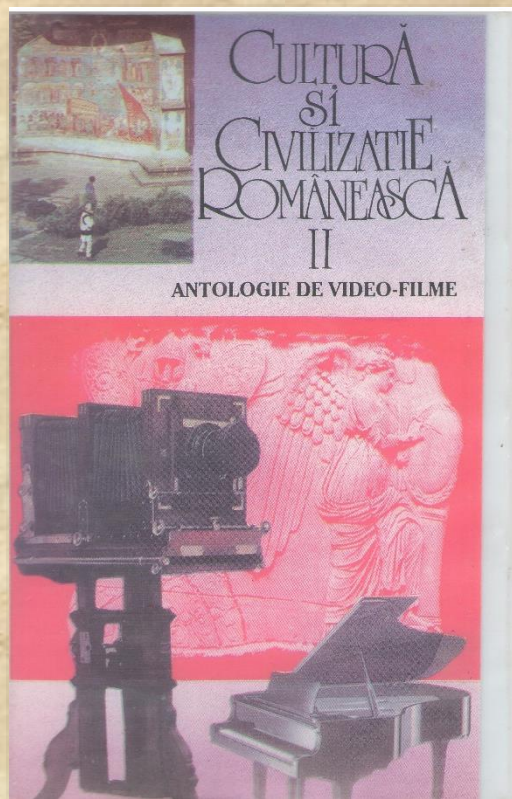

ÎN DICȚIONARE

DACII ÎN MATERIALE VIDEO

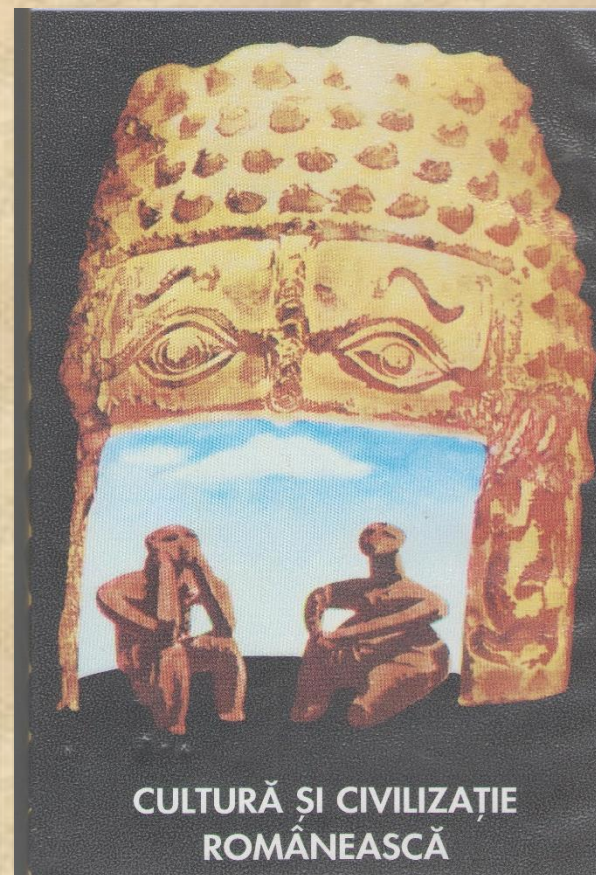

1. COLONNA TRAIANA, SENTIMENTUL CLEPSIDREI - 9'
2. ȘI ACOPERĂMÂNTULUI I-AU SPUS ... CASĂ - 11'
3. BUCOVINA, SUB BOLTA NEMĂRGINITĂ A CERULUI - 27'
4. THEODOR AMAN - 18' 30"
5. CÂND FOTOGRAFII ERAU PICTORI - 20'
6. FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE PIAN "DINU LIPATTI" - 32'

VHS - PAL 118'

EDITURA VIDEO
Piața Presei Libere nr. 1
71341 - București, ROMÂNIA
Telefon : 401 222.32.43
Fax : 401 222.83.30

Monumentele lui Decebal în România

**Monumentul
Sabia lui Decebal
de la intrarea în m. Orăștie**

Piața Victoriei, m.Orăștie

**Piața Victoriei,
m. Deva, jud Hunedoara**

Statuile lui Traian și Decebal (de sculptorul italian Ettore Ferrari), la data de 5 aprilie 1982. După 1990 au fost duse și depozitate la Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca.

Bustul lui Decebal
Piata Libertății, or. Timișoara

**Parcul m. Deva,
județul Hunedoara**

**Basorelief *Chipul lui Decebal*,
malul stîncos al Dunării, între localitățile
Eșelnița și Dubova,
în apropiere de orașul Orșova**

RESURSE ELECTRONICE

- [Colecțiile Bibliotecii Științifice USARB-http://tinread.usb.md:888/tinread /tinread. Jsp](http://tinread.usb.md:888/tinread/tinread.Jsp)
- enciclopedia-dacica.ro
- <http://www.dacia.co.ro/>
- <http://dacia.org/daciarevival/dacia-magazin>
- www.colibadacilor.ro
- www.columnaluitraian.ro
- <https://culturasicivilizatiadacica.wordpress.com>
- <http://www.decebalusrex.ro/ro/context-istoric.php> <http://www.descopera.ro/eticheta/decebal>
- <http://dolce-far-niente.ro/index.php/reprezentarile-monumentale-ale-dacilor-din>
<http://www.neodacii.com/content/dacia-magazin-%E2%80%93-un-deceniu-de-existen%C5%A3%C4%83-2003-%E2%80%93-2013>
- <https://ceicunoi.wordpress.com/2013/10/07/adevarul-despre-originea-poporului-roman-studiu-paleogenetica-romano-german-romanii-sunt-traco-geto-daci-nu-latinizati-de-romani-cum-erau-dacii-marturii-istorice-edu80/>

DECEBALUS REX
DRAGAN FECIT

Realizat de:
Gherda PALII
bibliotecar principal
Aliona PURICI
bibliotecar, Serviciul Comunicarea Colecțiilor
Valentina TOPALO
Șef Centru Manifestări Culturale

DECEBALUS REX
DRAGAN FECIT